

Parlamentul
Republicii Moldova

AN/45

08.12.2022

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

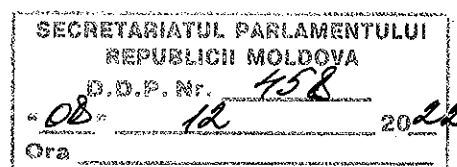
În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.190/2003 cu privire la veterani.

Anexe:

1. Proiectul legii – 1 pag.;
2. Nota informativă – 3 pag..

Deputat în Parlament

 Alexandr NESTEROVSCHI
Lozovan Y. N. Lozovan

Lege pentru modificarea Legii nr.190/2003 cu privire la veterani

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. - Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 14 se completează cu aliniatul (1¹) cu următorul conținut:
” (1¹) Veteranii de război specificați în art. 7 alin.(2) pct.1) lit.a) – e) din prezenta lege sunt scutiți de achitarea plăților pentru serviciile comunale acordate de persoane juridice respective. ”

2. La articolul 14 alin.(2) după sintagma ”la alin. (1) lit. a), c) (parțial), f¹) și i)” se introduc cuvintele „, alin.(1¹)”.

Art. II. – (1) Prezenta lege prin derogare de la prevederile art.57 alin.(1) Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative întră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 1 lună de la data intrării în vigoare prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și/sau va asigura elaborarea și adoptarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare prezentei legi;

b) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.190/2003 cu privire la veterani

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

La momentul de față art.14 alin.(1) din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani prevede anumite tipuri de alocații lunare de stat în conformitate cu legislația în vigoare, ajutoare material, facilități fiscale conform prevederilor Codului fiscal, alte înlesniri.

Totodată, norma legală indicată supra nu prevede careva compensații și/sau scuturi în parte ace ține de achitarea serviciilor comunale pentru veteranii la cel de-al doilea război mondial după cum urmează:

a) militarii care și-au satisfăcut serviciul în subunitățile, unitățile militare, statele majore și instituțiile militare, care în timpul celui de-al doilea război mondial sau în timpul altor acțiuni de luptă pentru apărarea fostei U.R.S.S. se aflau în componența armatei active, precum și persoanele care au activat în etajamentele de partizani;

b) militarii care au participat la cel de-al doilea război mondial în cadrul armatei române și sînt cetățeni ai Republicii Moldova;

c) angajații civili ai Forțelor Armate, ai organelor afacerilor interne și ai organelor securității de stat ale fostei U.R.S.S., care în timpul celui de-al doilea război mondial au ocupat funcții conform statelor în subunități, unități militare, state majore și instituții militare din componența armatei active;

d) persoanele care în timpul celui de-al doilea război mondial s-au aflat în componența subunităților, unităților militare, statelor majore și instituțiilor militare ale armatei active și flotei ca fii (discipoli) ai regimentului sau elevi marinari;

e) persoanele care în timpul celui de-al doilea război mondial au participat la acțiunile militare împotriva Germaniei fasciste desfășurate pe teritoriile altor state, aflîndu-se în componența detașamentelor de partizani, în organizațiile de ilegaliști și în alte formațiuni antifasciste.

Însă, la moment nici Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani și nici alte acte normative nu prevăd careva scutiri și/sai înlesniri pentru veteranii specificați mai sus în cazul achitării facturilor pentru serviciile comunale (plata pentru energie electrică, plata pentru energie termică, plata pentru gazele naturale consumate, plata pentru aprovizionare cu apă și canalizare etc.).

În rezultatul analizei informațiilor prezentate în cadrul orelor de audiență cetățenilor și în urma mai multor întrevederi cu veteranii de război - locuitorii ai municipiului Bălți, - au fost identificate probleme ce țin de necesitatea completării Legii nr. 190/2003 în contextual celor indicate supra.

Este evident faptul că această categorie de consumatori serviciilor comunale are dreptul la scutirea de la plata pentru unele sau toate serviciile comunale acordate/furnizate de agenți economici respectivi (întreprinderi de stat și municipale, societăți comerciale cu capitalul majoritar de stat), prin urmare putem constata careva încălcări sau ilegaltăți în drepturi prevăzute de Declarația Universală a Drepturilor Omului, ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea

Parlamentului nr.217/1990, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, aprobată la Roma pe data de 04.11.1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298/1997, art.16 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context consider necesar și oportun de a asigura din partea Statului și autorităților lui competente susținerea veteranilor , ca consumatorilor de servicii comunale prin intermediul acordării unor scutiri pentru achitarea serviciilor respective din contul bugetului de stat. Totodată, ținând cont de situația economică-financiară actuală în țară proiectul prevede că acest proiect de lege va examinat și aprobat în regim de urgență sau în regim prioritar și prin derogare de la prevederile art.57 alin.(1) Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin amendamente elaborate pentru soluționarea problemei identificate și indicate supra se propune completarea articolului 14 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani cu aliniatul (1¹) cu următorul conținut:

” (1¹) Veteranii de război specificați în art. 7 alin.(2) pct.1) lit.a) – e) din prezenta lege sunt scutiți de achitarea plăților pentru servicii comunale acordate de persoane juridice respective. ”

Totodată, este necesar de menționat că după modificarea articolul 14 aliniatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), c) (parțial), f¹) și i), alin.(1¹) vor fi suportate din bugetul de stat. Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a1) vor fi suportate din mijloacele Fondului de susținere a populației.”

Încă un moment, după părerea mea, foarte important – data intrării în vigoare legii în regim de urgență pe data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), ceea ce este foarte important pentru toți veterani în condiții actuale.

Fundamentarea economico-financiară

Este evident că implementarea proiectului necesită cheltuieli financiare din contul Bugetul Public Național (BPN) și/sau alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul BPN, însă considerăm că aceste cheltuieli nu vor fi așa de mare

Totodată, ca efectul implementării acestor modificări noi să avem asigurarea respectării drepturilor veteranilor indicați la art.7 alin.(2) pct.1) lit.a) – e) la condiții normale de trai în această perioadă destul de grea din toate punctele de vedere.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative în vigoare, care se află în conexiune, mai mult ca atât, modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului legislativ amendat, însă, după părerea autorului proiectului, va fi necesară elaborarea și aprobarea de către Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Munci și Protecției Sociale completărilor în actele normative existente pentru implementarea prevederilor proiectului.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege nu conține norme supuse expertizei anticorupție în sensul prevederilor art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel, nu este necesară solicitarea efectuării unei expertize anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Constatările expertizei juridice și altor expertize

În legătură cu necesitatea respectării cadrului legal și în conformitate cu cerințele art. 37 din Legea nr. 100/2017 „Privind actele normative”, prezentul proiect în mod obligatoriu urmează a fi supus expertizei juridice în procesul desfășurării procesului de avizare, precum și poate fi consultat cu autoritățile publice competente și instituțiile interesate: Ministerul Munci și Protecției Sociale, Ministerul Economiei, Casa Națională de Asigurări Sociale.

Cu respect,

Alexandr NESTEROVSKI